

BIBLIOTHECA

F. LUCII FERRARIS.

P

PAPALIS BENEDICTIO.

Quid novissime statuerit Clemens XIII circa *Benedictionem*, quam vocant *Papalem*, cujus impertiendæ aliquoties infra annum facultatem patriarchis, primatibus, archiepiscopis, etc. (eam auferendo cæteris eccle-

siasticis omnibus) tribuit, cum præscriptione ritus in casu servandi; vide t. I, verb. *Benedicere*, *Benedictio*, art. 5, n. 63, ubi ad litteram adducuntur ea de re editæ laudati Pontificis *Apostolicæ Litteræ*.

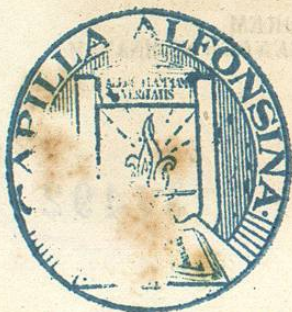
PARAMENTA SACRA.

SUMMARIUM.

1. Paramenta sacra ex Glossa in cap. *Ad nuptiarum* 45, De consecratione, non debent fieri ex vestibus mulierum. — 2. At vero Barbosa, Lezana, Quarti, et alii sustinent contrarium. — 3. Paramenta ecclesiastica debent esse munda, honesta et proportionata usui et ministerio, ad quod accommodantur. — 4. Paramenta ecclesiastica, et præsertim sacerdotalia debent esse benedicta. — 5. Unde celebrare sine vestibus, seu paramentis benedictis, aut cum antiquis non benedictis, regulariter sine justa causa est peccatum mortale. — 6. Qui possint paramenta ecclesiastica, et vestes sacerdotales benedicere? *remissive*. — 7. Quæ sint paramenta et ornamenta necessaria pro celebratione missæ? *remissive*. — 8. Paramenta sacra non possunt amplius converti in usus profanos. — 9. Nec ad alios usus, quam quibus dedicata sunt, transferri debent. — 10. Paramenta sacra, cum fuerint vetustate consumpta, incendio danda sunt, et cineres in baptisterio, vel alio loco honesto condi. — 11. Paramenta pretiosa nequeunt alienari sine justa causa, et debita solemnitate. — 12. Imo nequeunt hypothecari et oppignorari. — 13. Cum justa tamen causa et solemnitate debita possunt hypothecari, et oppignorari, et alienari. — 14. Quæ, et quot sint istæ causæ, et solemnitates? *remissive*. — 15. Paramenta sacra, quando urgente aliqua justa causa alienantur, oppignorantur vel hypothecantur, tunc non debent alienari, oppignorari vel hypothecari, nisi ad servitium, et ministerium alterius ecclesiæ, et altaris, et ad usus sacros et pios. — 16. Paramenta sacra, si absque necessitate vendantur, hypothecentur vel oppignorantur etiam ad usus sacros, et pios, et ad servitium alterius ecclesiæ, cum vendantur solum ratione materiæ, qua constant, et non quatenus sacra sunt, committitur quidem sacrilegium, sed non Simonia. — 17. Paramenta et vasa sacra, licet ex justis causis vendi possint etiam laicis, et ad usus profanos, tamen prius confracta, et conflata esse debent. — 18. Paramenta ecclesiastica, et sacra exsecrantur, et benedictionem amittunt, ac nova indigent, quando ita franguntur, et in eo statu ponuntur, ut non possint amplius decenter inservire usui sacro, cui fuerant deputata, aut non amplius priorem figuram retineant. — 19. Hinc stola tacta

de planeta benedicta debet iterum benedici. — 20. Secus autem si de stola fiat manipulus. — 21. Alba non indiget nova benedictione, si ad eam rescindendam aliqua adjungantur, quorum additione remanet adhuc prior figura, etiamsi quæ adduntur non sint benedicta. — 22. Si vero refectio fiat secundum majorem partem tam ipsius albæ, quam alterius paramenti, seu ornamentis, opus est nova benedictione. — 23. Paramenta non benedicuntur substantialiter per usum in sacrificio mala fide factum. — 24. An autem benedicantur per usum bona fide factum? *remissive*. — 25. Paramenta altaris, et celebrantis, et ministrorum debent esse coloris convenientis officio, et missæ diei secundum usum Romanæ Ecclesiæ, quæ quinque coloribus uti consuevit, albo, rubeo, viridi, violaceo, et nigro. — 26. Rubrica de coloribus paramentorum non est præceptiva, sed directiva, unde non inducit rigorosam obligationem. — 27. Potest tamen peccari venialiter, si absque rationabili causa varietur communis Ecclesiæ ritus circa colores: imo etiam mortaliter, si ex circumstantiis timeatur grave scandalum. — 28. Color aureus, sive croceus æquivaleret omni colori: non videtur tamen absolute substituendus pro colore nigro et violaceo. — 29. Paramenta a dignitatibus, et canonicis sumenda sunt juxta regulas libri ceremonialis in processionibus, et solemnitatibus pontificalibus; licet præbendæ non sint distinctæ. — 30. Paramenta nova et antiqua mutare possunt canonici absque consensu episcopi, etsi de aliis mobilibus adsit consuetudo, quod de consensu episcopi id fiat. — 31. Solis episcopis licet sumere paramenta de altari. — 32. Hinc neque abbates possunt sumere sacras vestes de altari, nisi pontificaliter divinis vacaturi. — 33. Episcopus tenetur providere de illis paramentis, quæ deserviunt pro sua persona, vel pro altari majori; sed pro aliis altaribus, et sacristiis providebuntur decenter a capitulo. — 34. Sedes archiepiscopalis aere proprio archiepiscopi, non ex sacristiæ sacris vestibus ornanda est. — 35. Non potest episcopus uti paramentis cathedralis extra ipsam cathedralem. — 36. Omnia, et singula ornamenta, et paramenta capellarum prælatorum decedentium non faciunt spoliū, sed pro rata dividuntur ecclesiis et monasteriis, quæ possidentur in titulum, vel commen-

Ex typis MIGNE, au Petit-Montrouge.

dam. — 57. Paramenta et ornamenta pretiosa quando possint habere in eorum ecclesiis Fratres Minores Reformati? — 58. Sub excommunicationis latae sententiae Papae reservatae, ac privationis vocis activae et passivae poenis prohibetur, ne quisquam paramenta et ornamenta ecclesiastica extrahat ab ecclesiis Coelestinorum ordinis S. Benedicti, ut commodentur aliis ecclesiis, nec ut id fiat, permittere audeat. — 59. Fratres Minores de Observantia sub

(1. Paramenta sacra ex Glossa in c. *Ad nuptiarum* 43, De consecr., dist. 1, non debent fieri ex vestibus mulierum, ibi: « Ex veste alicujus dominæ, vel alterius non debet fieri casula, vel aliquis ornatus ecclesiæ, » et hanc glossam sequuntur Bacco in 4, dist. 11, q. 1, art. 5, et alii quos tacito nomine citant Barbosa, lib. III *Juris ecclesiast. univers.*, cap. 2, n. 33, et Suarez, disp. 81, *De sacrificio*, sect. 8, § *Sed quæres*, et hujus opinionis videtur esse etiam Matthæucci *Officialis curiæ*, c. 7, n. 33, et alii: arg. cap. *Vestimenta* 42, et cil. cap. *Ad nuptiarum* 43, De consecr., dist. 1, et cap. *Ad hæc* 4, De religiosis domibus. (2. At vero ipse Barbosa, *loc. cit.*, n. 33, tenet contrarium; dicit enim expresse: « Non prohibetur autem sacras vestes et alia ornamenta ecclesiæ ex materia profana, vel etiam muliebri veste fieri, quamvis aliqui per Gloss., in cap. *Ad nuptiarum*, De consecr., dist. 1, et in c. *Ad hæc*, De religiosis domibus, contrarium senserint, quia per consecrationem episcopi sanctificantur, et templa idolorum in ecclesiis convertuntur. » Idem expresse tenet Lezana, *Summa q. regularium*, t. IV, verb. *Paramenta sacra*, n. 3, ubi dicit, quod ornamenta, seu paramenta sacra possunt fieri ex materia etiam profana, vel etiam ex mulierum vestibus, non solum propter vivæ vocis oraculum Sixti IV, pro Minoribus, quod refert Casarubius, in *Compend. privileg. Mendicant.*, verb. *Ornamenta ecclesiastica*, n. 6, sed etiam jure communi; quia per benedictionem sanctificantur, et ex profanis fiunt sancta et sacra. Et idem absolute tenet Quarti, *Comm. in Rubr. Missalis*, part. 1, tit. 19, dub. 4, ubi dicit, quod communis et vera sententia docet hoc licite fieri posse absque ullo scrupulo. Tum quia hoc nullibi reperitur prohibitum: tum quia ex communi usu fideles vestes pretiosas ecclesiis donant, ut ex illis conficiantur casulæ, et paramenta altaris; et præfecti ecclesiarum etiam doctissimi ita exsequuntur; tum etiam, quia constat ex praxi communes domos nonnunquam in templa converti, exemplo Marcelli Papæ, qui domum Lucinæ in ecclesiam consecravit, et Bonifacii IV, qui Pantheon templum idolorum consecravit in honorem omnium sanctorum. Imo id expresse concessit Sixtus IV Fratribus Minoribus, ut refert Casarubius, in *Compendio privilegiorum*, verb. *Ornamenta ecclesiastica*, n. 6.

(3. Paramenta ecclesiastica debent esse munda, honesta et proportionata usui et ministerio, ad quod accommodantur. C. *Vestimenta* 42, De consecr., dist. 1, cap. *Relinqui* 2, De custodia Eucharistiæ. (4. Paramenta

gravissimis poenis prohibentur aliis commodare paramenta, ornamenta, Vasa et hujusmodi suarum ecclesiarum. — 40. Fratres Minores de Observantia possunt habere paramenta et ornamenta pretiosa pro suis ecclesiis. — 41. Paramenta sacra, vestes et vasa ad ministerium divinarum consecrata non debent commodari ad usus laicales et profanos. — 42. Alia ad rem, remissive. — 43. Subnectuntur *Additiones ex aliena manu* ad n. 48.

ecclesiastica, et præsertim vestes, quibus sacerdos utitur in missa, uti amictus, alba, et hujusmodi, debent esse benedicta, ut colligitur ex cit. c. *Vestimenta* 42, De consecr., dist. 1, antiqua Ecclesiæ consuetudine, et benedictionibus pro hac re institutis et contentis in Cæremoniali Romano. (5. Unde celebrare sine vestibus seu paramentis benedictis, aut cum aliqua non benedicta, regulariter sine justa causa est peccatum mortale; quia est contra Ecclesiæ præceptum, et consuetudinem in re gravi. *Communis*.

(6. Qui autem possint paramenta ecclesiastica, et vestes sacerdotales benedicere, *Vide* verb. *Benedicere*. *Benedictio*, art. 1, an. 17 ad 21, et verb. *Vasa sacra*, n. 2 et 3.

(7. Quæ sint paramenta et ornamenta necessaria pro celebratione missæ? *Vid.* verb. *Missa*, art. 10 per tot.

(8. Paramenta sacra non possunt amplius converti in usus profanos, quia semel Deo dicatum non est ad usus humanos ulterius transferendum, textu expresso in c. *Semel* 51, De reg. juris in 6, et concordat c. *Quæ semel* 4, caus. 19, q. 3. (9. Nec ad alios usus, quam quibus dedicata sunt, transferri debent; c. *Vestimenta* 42, et cap. *Ad nuptiarum* 43, De consecr., dist. 1. (10. Paramenta sacra, cum fuerint vetustate consumpta, incendio danda sunt, et cineres in baptisterio, vel alio loco abdito et honesto condi, ne forte transeuntium pedibus conterantur; cap. *Altaris palla* 37, De consecr., dist. 1. (11. Paramenta pretiosa nequeunt alienari sine justa causa et debita solemnitate; cap. *final.*, *De rebus ecclesiasticis non alienand.*, Clemen. 1, eod. tit. *Extravagant. ambitiosæ*, cod. tit. *Inter communes*.

(12. Imo non possunt hypothecari et oppignorari; cit. *Extravagant. ambitiosæ*, cum aliis juribus adductis sub verb. *ALIENATIO*, art. 2, n. 1. (13. Dicitur autem notanter *sine justa causa et debita solemnitate*; quia, istis intervenientibus et concurrentibus, possunt hypothecari, oppignorari et alienari, ut patet ex variis juribus adductis sub verb. *ALIENATIO*, art. 2, n. 1 ad 9. (14. Quæ autem, et quot sint istæ causæ et solemnitates? *Vide* dict. verb. *ALIENATIO*, art. 2, a n. 2 ad 9.

(15. Paramenta sacra, quando urgente aliqua justa causa alienantur, oppignorantur vel hypothecantur, tunc non debent alienari, oppignorari vel hypothecari, nisi ad servitium et ministerium alterius ecclesiæ et altaris, et ad usus sacros et pios; c. *Ligna Ecclesiæ* 36, De consecr., dist. 1. (16. Paramenta sacra, si absque necessitate vendantur, hypothecantur vel oppignorentur, etiam

ad usus sacros et pios, et ad servitium alterius ecclesiæ, quamvis vendantur solum ratione materiæ, qua constant, et non quatenus sacra sunt, adhuc committitur sacrilegium propter irreverentiam, quæ fit rebus sacris, dum sine necessitate venales fiunt. Non tamen committitur Simonia, quia non venduntur, quatenus sacra sunt, pro pretio temporali. Covarruv., lib. III *Variar.*, cap. 16, n. 8; Molina, *De justitia*, tract. 2, disp. 240, vers. *Res item sacra*; Navarr., in *Manual.*, cap. 17, n. 205; Barbosa, lib. III *Juris eccles. univers.*, c. 2, n. 47, et alii passim. (17. Paramenta et vasa sacra, licet ex justis causis vendi possint etiam laicis, et ad usus profanos, tamen prius contracta et conflata esse debent; cap. *Aurum* 69, caus. 12, qu. 2, cum ibi notatis; Sanchez, tom. II, *Consil. moral.*, lib. II, cap. 2, dub. 15, *Quarto dico*; Barbosa, *loc. cit.*, n. 48; Lezana, tom. IV, verb. *Vasa sacra*, n. 6, et alii passim.

(18. Paramenta ecclesiastica et sacra exsecrantur, et benedictionem amittunt, ac nova indigent, quando ita franguntur et in eo statu ponuntur, ut non possint amplius decenter inservire usui sacro, cui fuerant deputata, aut non amplius priorem figuram retineant. Barbosa, *loc. cit.*, n. 36; Lezana, *loc. cit.*, tom. IV, verb. *Paramenta sacra*, n. 3; Armilla, verb. *Benedicere*, n. 3; Angelus, verb. *Benedictio*, n. 3, et alii. (19. Hinc stola facta de planeta benedicta debet iterum benedici, quia ad ipsam est data particularis benedictio, et est mutata forma, quæ dabat esse rei. Paul. Fuschius, *De visit.*, lib. I, c. 25, n. 15; Ugol., *De potest. episcop.*, c. 32, § 1, n. 6; Barbosa, *l. cit.*, n. 48; Matthæuc., *loc. cit.*, n. 22, et alii. (20. Secus autem si de stola fiat manipulus. Antonel., *De regimin. eccles.*, lib. I, c. 17, n. 13; Matthæuc., *Official. curiæ cit.*, cap. 7, n. 22, et alii.

(21. Alba non indiget nova benedictione, si ad eam reficiendam aliqua adjungantur, quorum additione remanet adhuc prior figura, etiamsi quæ adduntur, non sint benedicta; arg. c. *Quod in dubiis* 3, De consecr. eccles. vel altar. Accessorium enim naturam sequi congruit principalis, cap. *Accessorium* 42, De regul. juris in 6; Barbosa, *loc. cit.*, n. 37; Armilla, Angelus, *loc. cit.*, et alii. (22. Si vero refectio fiat secundum majorem partem, tam ipsius albæ, quam alterius paramenti seu ornamenti, opus est nova benedictione, quia non retinet priorem figuram, et materia addita non benedicta est major prior materia benedicta; arg. cap. *Si Ecclesiam unic.*, De consecr. eccles. in 6, addita ibi ratio: « Ne minus dignum majus, aut accessorium principale ad se trahere videantur. » *Vide* verb. *ECCLESIA*, art. 4, n. 25. (23. Paramenta non benedicuntur substantialiter per usum in sacrificio mala fide factum. La Croix, lib. VI, part. II, n. 252, cum pluribus ibi citatis. (24. An autem benedicantur per usum bona fide factum? *Vide* verb. *CALIX*, n. 20.

(25. Paramenta altaris, celebrantis et mi-

nistrorum debent esse coloris convenientis officio, et missæ diei secundum usum Romanæ Eccl., quæ quinque coloribus uti consuevit albo, rubro, viridi, violaceo et nigro; *communis* ex rubrica Missalis *de color. parament.* (26. Rubrica de coloribus paramentorum non est præceptiva, sed directiva, unde non inducit rigorosam obligationem; quia præceptum S. Pii V latum in bulla missalis, ex quo rubricæ vim obligandi habent, non se extendit ad hanc rubricam de coloribus. Quarti, *Comment. ad rubr. Missal.*, qu. proæm., sect. 2, punct. *Colligitur*, 4, et par. I, tit. 18, dub. 1; Suarez, tom. III, in III part., disp. 82, sect. 2, § *Secundo est observandum*; Homobonus, in *Examine*, par. III, tract. 4, c. 15, qu. 144; Diana, par. I, tract. 14, resolut. 57; Aversa *De sacrificio*, quæst. 11, sect. 13, § *Rursus*; La Croix, lib. VI, part. III, n. 340, et alii notanter, quod neque etiam de materia, ex qua confici debent ipsa paramenta, aliquid reperitur statutum sub præcepto, quæ tamen majoris momenti est, quam sint colores, adeoque, etc.

(27. Potest tamen peccari venialiter, si absque rationabili causa, ex negligentia, v. g. vel simili motivo, varietur communis Ecclesiæ ritus circa colores. Imo si ex circumstantiis timeretur grave scandalum, v. g. si in die Paschatis quis celebraret in paramentis nigris in publica ecclesia, non excusaretur a peccato mortali. Quarti, cit. par. I, tit. 18, dub. 1; Gobat, in *Exper.*, tract. 3, num. 382; La Croix, *loc. cit.*, n. 340, et alii. (28. Color autem aureus, seu creceus æquivalet omni colori, quia omnes ad illum concurrunt. Lacroix, *loc. cit.*, n. 340, Quarti cit., par. I, tit. 18, dub. 2, qui tamen dicit, quod non videtur absolute substituendus pro colore nigro et violaceo in diebus jejuniorum et afflictionis.

(29. Paramenta a dignitatibus et canonicis sumenda sunt juxta regulas libri cæremonialis in processionibus et solemnitatibus pontificalibus, licet præbendæ non sint distinctæ. Sac. congreg. Rit., in *Alexandrina*, 17 Mart. 1608, in respons. ad dubium nonum, quam refert Aldan., in *Compend. canonic. resolut.*, lib. I, tit. 33, n. 50; et Barbosa, *Sum. Apostol. dec.*, verb. *Paramenta*, n. 1.

(30. Paramenta nova et antiqua mutare possunt canonici absque consensu episcopi, etsi de aliis mobilibus adsit consuetudo, quod de consensu episcopi id fiat. Sac. Congr. Conc., in *Maxien.*, 23 Aug. 1631; apud Aldan., *loc. cit.*, n. 52, et Barbosam, *loc. cit.*, n. 2.

(31. Solis episcopis licet sumere paramenta de altari: sac. congregat. Rit., 7 Jul. 1612; apud Gavant., in *Rubr. Missal.*, par. II, tit. 1, n. 2, in princip.; et apud Barb., *loc. cit.*, n. 3, ubi habetur, quod paramenta non debent poni in altari, nisi pro solis episcopis et cardinalibus.

(32. Hinc eadem sacra congreg. Rit. in decreto generali circa usum pontificalium prælatis episcopo inferioribus concessorum

coram sanctissimo domino nostro Alexandro Papa VII, emapato die 27 Septembr. 1659, § 11, statuit, quod « sacras vestes ex altari non sumant, nisi pontificaliter divinis vacaturi, et ibidem § 21, statuit, quod in missis privatis quoad indumenta, cæremonias, ministros, altaris ornatum, et benedictionis largitionem, a simplici sacerdote non discrepent; ac proinde sacras vestes induant in sacristia, neque utantur cruce pectorali, unico contenti ministro, aquam cum pelvi, et urceolo argenteis sibi ministrari non sinant, duasque tantum candelas super altari adhibeant. » Et denuo die 20 Julii 1660, in declaratione prædicti decreti, « Ad § undecimum, quo sacras vestes ex altari sumere abbates privatim celebraturi prohibentur, asserentibus monachis, se hactenus tali privilegio gavisos esse, sacra congregatio censuit servandum esse decretum. Et ad § 21 quo in missis privatis prohibentur abbatibus quavis ritus, et prærogativæ ad episcopos private spectantes, exponentibus monachis, abbates Casinenses hactenus in missis privatis adhibuisse quatuor candelas, ministros ad lotionem manuum, et duos assistentes cum colla, etc. Sac. congregat. censuit servandum esse decretum. » Vide verb. *ABBAS*, n. 13, ubi per extensum datur totum decretum cum sua declaratione.

(33. Episcopus tenetur providere de illis paramentis, quæ deserviunt pro sua persona, vel pro altari majori; sed pro aliis altaribus et sacristia ea providebuntur decente a capitulo. Sac. congregat. Episcop., in *Maceraten.*, 9 Jun. 1583; apud Nicol., in *Lucubrat.*, tom. II, lib. I, tit. 26, n. 6.

(34. Sedes archiepiscopalis ære proprio archiepiscopi, non ex sacristia sacris vestibus ornanda est. Sac. Congr. Conc., in *Messan.*; apud Nicol., in *Flosc.*, verb. *Sedes*, n. 3.

(35. Non potest episcopus uti paramentis cathedralis extra ipsam cathedralem. Sac. congreg. episcop., in *Savonen.*, 3 Mart. 1579, et in *Fundana*, 2 Aug. 1632; apud Nicol., in *Flosculis*, verb. *Episcopus*, n. 25.

(36. Omnia et singula ornamenta, et paramenta, ac vasa, necnon missalia, et gradualia, et cantus firmi, et musicæ, ac alii libri, et aliæ res sacræ, etiam auri et argenti, ac quæcunque alia bona per quoscunque abbates, seu commendatarios, et alios quoscunque, qualiacunque beneficia ecclesiastica etiam quorumvis ordinum regularia obtinentes ad usum, et cultum divinum, etiam in eorum privatis ædibus, et capellis, vel oratoriis destinata, tempore eorum obitus ex testamento, vel ab intestato relicta, sub quibusvis facultatibus testandi, et alias disponendi de bonis, non comprehendantur, nec sub appellatione spoliatorum veniant, sed ad singulas ecclesias, monasteria etiam conventu carentia, et beneficia hujusmodi (in quibus resederint, aut quibus præfuerint, seu quæ alias obtinuerint) omnino pertineant. Quod si aliquis ex prælatiis abbatibus, seu commenda-

tariis, et aliis beneficiatis, pluribus ecclesiis, seu monasteriis pro tempore simul, vel successive præfuerit, seu plura beneficia obtinuerit, ornamenta, et paramenta, ac res et bona prædicta ad illa omnia (habita ratione fructuum, et temporis, quo eadem beneficia possedit) spectent omnino, et proportionaliter inter ea dividantur. Pius V apud Cherubin., in *Bullar. Rom.*, tom. II, const. 42, quæ incip. *Romani*, et referunt etiam Quaranta, in *Sum. Bullar.*, verb. *Spolia clericorum*, pag. *mihî* 482; Tamburin., *De Jure abbat.*, tom. III, disp. 16, quæ. 2, n. 2, pag. 268.

(37. In ecclesiis, quas nunc habent, et quas in posterum ædificabunt, vel quovis modo obtinebunt Fratres Minores ordinis Sancti Francisci de strictiori observantia, seu reformati, in quibus non sunt organa, vel paramenta, aut vasa ecclesiastica, non possint ea de novo facere nec etiam si priorum elemosynis, vel donatione, aut quovis alio titulo offerrentur, seu fierent, illa valeant acceptare, sed teneantur observare regulam, cum declarationibus Nicolai III et Clementis V ac VIII. In ecclesiis vero, quas nunc habent, vel in posterum habebunt et acceptabunt; sive fratrum de familia, sive quavis alia concessione obtinebunt, in quibus essent hujusmodi organa et paramenta, ac vasa eisdem ecclesiis applicata, conceditur, quod sine scrupulo aliquo, et conscientiæ onere possint ea tenere, et illis uti, donec duraverint. Clemens VIII, apud Cherubin., in *Bullar. Rom.*, tom. III, const. 84, quæ incipit *Sanctissimus*.

(38. Sub excommunicationis latæ sententiæ (reservata Papæ absolutione) ac privationis vocis activæ et passivæ pœnis per contrafacientes eo ipso incurrendis interdicitur et prohibetur, ne quisquam vasa, calices, candelabra, lampades, et alia paramenta, et ornamenta ecclesiastica, aut quæcumque suppellectilem sacram ad ecclesias Congregationis Cœlestinorum ordinis Sancti Benedicti spectantia, aliis ecclesiis, vel monasteriis, aut locis piis, seu quibusvis commodare, sive sub quovis quæsito colore ex quacunque dictarum congregationis hujusmodi ecclesiarum extrahere et asportare, vel ut commodentur, aut extrahantur et asportentur permittere, aut consentire audeat, seu præsumat. Alex. VII, in *Bullar. Roman.*, tom. V, constit. 40., quæ incip. *Conservationi*.

(39. Fratres Minores de Observantia sub gravissimis pœnis prohibentur aliis commodare paramenta, ornamenta, vasa, et hujusmodi suarum ecclesiarum, et ad id datur per extensum constitutio Innocentii XI. confirmativa decreti sacræ congreg. Episcop. et Regul.

Innocentius Papa XI, ad futuram rei memoriam: « Alias ad supplicationem tunc existentis commissarii generalis curiæ ord. Fratrum Min. S. Francisci de Observantia nuncupatorum, emanavit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus

episcoporum et regularium præposita, decretum tenoris, ut sequitur:

« Sac. congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium præposita, spectabili cultui et decoro ornatui ecclesiarum ordin. Fratrum Min. S. Francisci de Observantia provide consulens, injungendum censuit, prout præsentis decreti tenore injungit omnibus et singulis dicti ordinis superioribus provincialibus localibus, eorumque subditis, sub pœna privationis officiorum ordinis immediate incurrenda, ne ullo unquam tempore, quavis occasione vel prætextu ad instantiam et preces cujusvis indulgeant, aut consentiant, suppellectilem, vasa, ornamenta, vestes, atque omnis generis res spectantes aliquo modo ad præfatas eorum ecclesias, capellas, oratoria, sacristias, extra illa ad usum vel officium cæterorum distrahi, asportari, seu alias ab ipsis minoribus observantibus commodari, quin prius accesserit consensus saltem ultra duas partes capituli cujuslibet respective conventus per secreta suffragia singulis vicibus præstandus, nec non a ministro provinciæ authenticè confirmandus, et ita observari mandat. Non obstantibus, etc. Datum Romæ, 4 Martii 1680.

« Cum autem sicut dilectus filius Franciscus Diaz a S. Bonaventura, charissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici concionator, et theologus, ac pro ultramontana familia Fratrum dicti ordinis vice-commissarius generalis Nobis exponi nuper fecit, eo quod ipse decretum hujusmodi (quo firmiter subsistat, et servetur exactius) Apostolicæ confirmationis nostræ patrocinio communiri desideret; Nos ipsius Francisci vice-commissarii generalis votis hac in re (quantum cum Domino possumus) favorabiliter annuere volentes, et eum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, et pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis (si quibus quomodolibet innodatus existit) ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, decretum præinsertum auctoritate apostolica tenore præsentium approbamus, et confirmamus, illique inviolabiliter apostolicæ firmitatis robur adjicimus, etc.

« Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 16 Septemb., anno 1683, Pontificatus nostri anno ix. »

(40. Leo X, constitutio. incip. *Merentur*, declaravit et decrevit, quod Fratres Minores de Observantia sint tantum custodes, et non possessores paramentorum, et ornamentorum, ac vasorum, quæ ad ministerium sacramenti altaris habent: et propterea illis, etiam pretiosis, absque suæ professionis macula, aut violatione, uti, et potiri, libere et licite eos posse, cum deceat

juxta solemnitatum celebritatem, decentioribus paramentis divinam honorare majestatem.

(41. Paramenta sacra, vestes et vasa ad ministerium divinum consecrata, non debent commodari ad usus laicales et profanos. C. *Ad nuptiarum* 43, De consecr., dist. 1, et communis doctorum.

Alia ad rem. Vide verb. *UTENSILIA*.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(42. Usus paramentorum sacrorum ecclesiæ cathedralis deberi episcopo vulgo traditur. Sed ne in errores incidamus plures notandi sunt casus.

(43. Porro non est dubium, quin usus paramentorum sacrorum debeatur episcopo in ipsa ecclesia cathedrali celebranti, et quidem sive pontificaliter, sive private, ut respondit Rot., in *Spoletana paramentorum super executione Brevis*, 22 Junii 1722, § *Quoniam*, et in confirmatoria 14 Maii 1723, § *Ex his autem*, cor. bon. mem. *Crispolto*.

(44. Idemque juris est, si episcopus celebret in capella palatii episcopalis, modo tamen inibi non private, sed pontificaliter celebret. Rot., in *dict. Spoletana, paramentorum super executione Brevis*, 14 Maii 1723, § *Quo vero*, et rursus § *Inutiliter*, cor. bon. mem. *Crispolto*.

(45. Quod procedit, sive palatium episcopi sit finitimum, sive sit remotum ab ecclesia cathedrali, ut prosequitur Rot., in *dict. Spoletana, paramentorum super executione Brevis*, 14 Maii 1722, § *Absque eo quod*, cor. bon. mem. *Crispolto*, et in terminis palatii episcopalis distantis ab ecclesia cathedrali 400 pass. rescripsit Congr. Particularis, in *Alben.*, 19 Septemb. 1710.

(46. Controversia vero est, an hic ipse usus debeatur episcopo pontificaliter celebranti extra ecclesiam cathedralem, tum extra capellam proprii palatii? Et negative respondit Rot., in *dicta Spoletana, paramentorum super executione Brevis*, 22 Junii 1722, § *Quoniam*, et in confirmatoria, 15 Maii 1723, § *Eoque fortius*, cor. bon. mem. *Crispolto*, et resolutum fuit a congregatione particulari, in *Casalen.*, 11 Martii 1708, tum ab altera congregatione particulari, in *dicta Alben.*, 19 Septembris 1710.

(47. Quinimo Rota, in *dicta Spoletana*, 22 Junii 1722, § *Et licet*, id admisit, tamen si ageretur de paramentis sacris non expensis capituli factis, sed comparatis ex legatis episcoporum antecessorum.

(48. Quid vero, si episcopus habere consueverit hunc usum extra ecclesiam cathedralem, capellamque proprii palatii? In dubio usum hunc referendum esse ad meram conniventiam capituli, adeoque nullum ipsi episcopo præstare titulum, sensit Rota, in *dicta Spoletana, paramentorum super executione Brevis*, 22 Junii 1722, § *Longe minus*, et in confirmatoria, 14 Maii 1723, § *Nec episcopo*, coram bon. mem. *Crispolto*.